

STVARANJE, PATRIJARSII PROROCI

ELEN VAJT

***U PITANJU JE IZUZETNA RETROSPEKTIVA
DUHOVNOG RAZVOJA ČOVEČANSTVA OD
VELIČANSTVENOG AKTA STVARANJA SVETA
KOJE JE IZVRŠIO SAVRŠENI I VEČNI TVORAC.***

Naslov originala: *The Story of Patriarchs and Prophets as illustrated in the Lives of Holy Men of Old* By Ellen G. White
Istorija patrijarha i proroka prikazana u životu svetih ljudi iz starine Elen G. Vajt – prva 4. poglavlja
Prevod sa engleskog jezika: Milan Šušljic
Izdaje i štampa: „Preporod“ Beograd

SADRŽAJ

PREDGOVOR	3
1. ZAŠTO JE GREH BIO DOZVOLJEN?	4
2. STVARANJE	10
3. KUŠANJE I PAD	15
4. PLAN OTKUPLJENJA	21

PREDGOVOR

Izdavači preporučuju ovo delo s uverenjem da će rasvetliti važnu tematiku koja pobuđuje sveopšte interesovanje, tematiku čije se rasvetljavanje očekuje s velikim nestrpljenjem; nude ga čitaocima s nadom da će ih tako upoznati s istinama o kojima se malo zna, ili bolje rečeno, koje su potpuno zanemarene. Veliki sukob između istine i zablude, između svetlosti i tame, između Božje vladavine i neprijatelja svake pravednosti, koji pokušava da uzurpira božansku vlast, predstavlja prizor koji sigurno privlači pažnju svih svetova. Ovaj sukob besni kao posledica greha, i u svom razvoju treba da prođe kroz određene faze, ali će se na kraju završiti na veliku slavu Božju i na uzdizanje onih koji verno služe Bogu. To je tako jasno kao što je sigurno da je Biblija božansko otkrivenje usmereno ljudima. Ovo delo naglašava važne odlike sukoba u koji je uključeno i otkupljenje sveta.

Postoje posebne epohe u kojima ova pitanja pobuđuju posebno zanimanje, pa je zato izuzetno važno da odredimo svoj odnos prema njima. Jedno od tih razdoblja je i naše vreme, jer nam svi znaci govore da možemo gajiti nadu da se ova duga borba približava kraju. Međutim, izgleda da su mnogi i danas skloni da proglase bajkama one delove biblijskog izveštaja koji prikazuju kako se naš svet uključio u taj veliki sukob; drugi, iako odbacuju tako krajnja stanovišta, ipak te delove izveštaja smatraju zastarelim i nevažnim, pa postaju skloni da ih zanemare.

Međutim, ko ne bi pozeleo da otkrije tajne uzroke te čudne pobune; da razotkrije njen duh, da odredi njene domete, da izbegne njene posledice? Ovo delo bavi se tim temama. Ono se trudi da istraži upravo one delove Božje reči, koji su najčešće zanemarivani. Ono otkriva novo značenje obećanja i proročanstava svetih spisa, dokazuje opravdanost Božjeg postupanja prema buntovnicima i prikazuje prekrasnu milost kojom je Bog otvorio put spasenja grešnom čoveku. Tako nas ovo delo prenosi u ona istorijska razdoblja u kojima je Bog svoje planove i namere jasno otkrivao svom izabranom narodu.

Iako se bavi tako uzvišenim temama, temama koje potresaju srce i bude duboka osećanja, knjiga je po stilu i jeziku vrlo jednostavna i neposredna. Mi je preporučujemo svima onima koji uživaju u proučavanju Božjeg plana otkupljenja ljudskog roda i koji pokušavaju da otkriju svoje mesto u Hristovom delu pomirenja; ali je nudimo i ostalima nadajući se da će se zainteresovati za ovu duhovnu problematiku.

Neka ova knjiga donese blagoslov onima koji je čitaju, a njihove stope uputi uskim putem koji vodi u život, iskreno žele.

Izdavači

1. ZAŠTO JE GREH BIO DOZVOLJEN?

„Bog je ljubav.“ (1. Jovanova 4,16) Ljubav je Njegova priroda, Njegov zakon. Tako je uvek bilo i tako će uvek biti. „**Visoki i uzvišeni, koji živi u večnosti**“, čiji su „**putevi... večni**“, ne menja se. Kod Njega „**nema promenjivanja ni menjanja videla i mraka**“. (Isaija 57,15; Avakum 3,6; Jakov 1,17)

Svako pokazivanje stvaralačke sile je izraz beskrajne ljubavi. Božja vrhovna vlast donosi izobilje blagoslova svim stvorenim bićima. Psalmista kaže:

*„Silna je ruka tvoja, i visoka desnica tvoja.
Blagost je i pravda podnožje prestolu tvojemu,
Milost i istina ide pred licem tvojim.
Blago narodu koji zna trubni poklič!
Gospode, u svetlosti lica tvojega oni hode.
Imenom se tvojim raduju vas dan,
I pravdom tvojom uzvisuju se.
Jer si ti krasota sile njihove...
Jer je od Gospoda odbrana naša,
I od svetoga Izrailjeva car naš.“*

(Psalam 89,13-18)

Istorija velikog sukoba između dobra i zla, prikazuje Božju nepromenljivu ljubav, od vremena kada je započeo na Nebu, pa sve do konačnog slamanja pobune i potpunog uklanjanja greha.

Vladar svemira nije bio sam u svom delu dobročinstva. Imao je saveznika - saradnika, koji je znao da ceni Njegove namere, s kojim je mogao da podeli radost koju je osećao donoseći sreću stvorenim bićima. „U početku beše Reč, i Reč beše u Boga i Bog beše Reč. Ona beše u početku u Boga.“ (Jovan 1,1.2) Hristos, Reč, Jedinorodni, bio je jedno s večnim Ocem - jedno po prirodi, po karakteru, po namerama - jedino biće koje je moglo da pronikne u sve Božje savete i namere. „Ime će mu biti: Divni, Savetnik, Bog silni, Otac večni, Knez mirni.“ (Isaija 9,7) „Kojemu su izlasci od početka, od večnih vremena.“ (Mihej 5,2) Sin Božji je objavio o samome sebi: „Gospod me je imao u početku puta svojega, pre dela svojih, pre svakoga vremena... kada je postavljao temelje Zemlji, tada bejah kod njega hranjenica, bejah mu milina svaki dan, i veseljah se pred njime svagda.“ (Priče 8,22-30)

Otac je delovao preko svoga Sina stvarajući sva nebeska bića. „Jer kroz Njega bi sazdana sve... bili prestoli ili gospodstva ili poglavarstva ili vlasti, sve se kroz Njega i za Njega sazda.“ (Kološanima 1,16) Anđeli su Božji pomoćnici, blistavi od svetlosti koja stalno zrači iz Njegove prisutnosti, koji žure da izvrše Njegovu volju. Ali, Sin, Pomazanik Božji, „obličje bića Njegova“, „sjajnost slave Njegove“, „noseći sve u reči sile svoje“, sve ih nadmašuje (Jevrejima 1,3). „Visoko mesto od početka“ bilo je mesto Njegovog svetilišta (Jeremija 17,12); „palica pravde“ skiptar Njegovog carstva (Jevrejima 1,8). „Slava je i veličanstvo pred licem njegovim, sila i krasota u svetinji njegovoj.“ (Psalam 96,6) Milost i istina idu pred Njegovim licem (Psalam 89,14). Pošto je zakon ljubavi temelj Božje vladavine, sreća svih razumnih bića zavisi od njihove savršene usklađenosti s Njegovim uzvišenim načelima pravednosti. Od svih svojih stvorenja Bog očekuje službu iz ljubavi - službu

koja proističe iz poštovanja prema Njegovom karakteru. On ne uživa u iznuđenoj poslušnosti; i On svima priznaje slobodnu volju da bi Mu mogli dobrovoljno služiti.

Savršeni sklad je vladao u celom Božjem svemiru, sve dok su sva stvorena bića živela u odanosti iz ljubavi. Nebeske čete radosno su ispunjavale želje svoga Stvoritelja. Uživale su da odsjajuju Njegovom slavom i da Mu upućuju izraze hvale. I dok je ljubav prema Bogu bila na prvom mestu, međusobna ljubav bila je nesebična i puna poverenja. Nijedna neusklađena nota nije narušavala nebesku harmoniju. Međutim, ovo srećno stanje se promenilo. Neko je zloupotrebio slobodu koju je Bog dao svojim stvorenjima. Greh se začeo u onome koji je, osim Hrista, uživao najveću čast kod Boga, koji je bio najviši u moći i slavi među stanovnicima Neba. Lucifer, „sin zore“, bio je prvi među heruvimima zaklanjačima, svet i neiskvaren. Stajao je u prisustvu velikog Stvoritelja, neprekidni zraci slave koja je okruživala večnog Boga počivali su na njemu. „Ovako veli Gospod Gospod: ti si pečat savršenstva, pun si mudrosti i sasvim si lep. Bio si u Edemu, vrtu Božjemu, pokrivalo te je svako drago kamenje... ti si bio heruvim, pomazan da zaklanjaš, i ja te postavim, ti beše na svetoj gori Božjoj, hođaše posred kamenja ognjenoga. Savršen beše na putevima svojim od dana kada se rodi dokle se ne nađe bezakonje na tebi.“ (Jezekilj 28,12-15)

Malo - pomalo Lucifer je počeo da popušta svojoj želji za samouzvišenjem. Pismo kaže: „Srce se tvoje ponese lepotom tvojom, ti pokvari mudrost svoju svetlošću svojom.“ (Jezekilj 28,17) „Govorio si u srcu svom... više zvezda Božjih podignuću presto svoj... izjednačiću se s Višnjim.“ (Isaija 14,13.14) lako je sva njegova slava poticala od Boga, ovaj moćni anđeo počeo je da je pripisuje sebi. Nezadovoljan svojim položajem, iako je slavom nadmašivao svu nebesku vojsku, usudio se da poželi poštovanje koje je pripadalo samo Stvoritelju. Umesto da se potruđi da Bogu osigura prednost u ljubavi i odanosti svih stvorenih bića, pokušao je da pridobije njihovu službu i vernost. Zavideći Hristu na slavi kojom je beskrajni Otac zaogrnuo svoga Sina, ovaj knez anđela pozeleo je da stekne vlast na koju je samo Hristos imao pravo.

I tako je bila narušena savršena harmonija Neba. Luciferova sklonost da služi sebi umesto svom Stvoritelju izazvala je strepnju onih koji su ga posmatrali i koji su smatrali da Božja slava treba da bude na prvom mestu. U nebeskom savetu anđeli su se suprotstavili Luciferu. Božji Sin mu je predstavio veličinu, dobrotu i pravednost Stvoritelja i svetu, nepromenljivu prirodu Njegovog zakona. Sam Bog je uspostavio poredak na Nebu, i narušavajući ga, Lucifer će osramotiti svoga Tvorca i izazvati svoju propast. Međutim, opomena, upućena s beskrajnom ljubavlju i milošću, samo je pojačala njegovo protivljenje. Lucifer je dozvolio da ga savlada zavist prema Hristu, pa se još prkosnije opirao.

Osporavanje prvenstva Božjega Sina, i na taj način ponižavanje Stvoriteljeve mudrosti i ljubavi, obuzelo je ovog kneza anđela. Tom cilju se spremao da posveti svu snagu svog veličanstvenog uma koji je, ako se izuzme Hristov, bio prvi u Božjoj vojsci. Međutim, Onaj koji želi da volja svih Njegovih stvorenja ostane slobodna, nikoga nije ostavio bez zaštite od zavodničkog mudrovanja u kome treba pronaći opravdanje za bunu. Pre nego što se veliki sukob bude razbuktao, trebalo je da se svi jasno upoznaju s Njegovom voljom, čija su mudrost i dobrotu bili izvor sve njihove radosti.

Car svemira pozvao je nebeske vojske da se okupe pred Njim da bi pred njima mogao da objasni pravi položaj svoga Sina i pokaže u kakvom je On odnosu prema svim stvorenim bićima. Božji Sin zauzeo je mesto na Očevom prestolu i slava Večnog, Samopostojećeg okruživala je obojicu. Oko prestola okupili su se anđeli, nepregledno, nebrojeno mnoštvo „i beše broj njihov hiljada hiljada“ (Otkrivenje 5,11), najuzvišeniji anđeli, pomoćnici i podanici, radujući se svetlosti koja ih je obasjavala od Božanstva. Car je pred okupljenim stanovnicima Neba izjavio da niko osim Hrista, jedinorodnoga od Boga, ne može potpuno proniknuti u Njegove namere i da je Njemu povereno da

izvrši uzvišene zahteve Njegove volje. Božji Sin je ispunio Očevu volju stvarajući sve nebeske vojske; Njemu, kao i Bogu, treba da upućuju svoje izraze poštovanja i da Mu budu odani. Hristos je trebalo da se i dalje služi božanskom silom, stvarajući Zemlju i njene stanovnike. Međutim, u svemu tome On neće pokušavati da, protivno Božjem planu, stekne moć ili uzvišenost za sebe, već će uzdizati Očevu slavu i izvršavati Njegove namere dobročinstva i ljubavi.

Anđeli su radosno priznali Hristovo prvenstvo i bacivši se na lice pred Njime, izrazili Mu svoju ljubav i obožavanje. Lucifer se poklonio zajedno s njima, ali je u njegovom srcu besneo čudan, oštar sukob. Istina, pravednost i odanost sukobljavali su se sa zavišću i ljubomorom. Za trenutak je izgledalo kao da će ga uticaj svetih anđela povući za sobom. Dok su prijatni glasovi pesama hvale iz hiljada radosnih grla odjekivali prostorom, duh zla se naizgled povukao; neizreciva ljubav obuzela je celo njegovo biće, njegova duša se pokrenula, ujedinila s bezgrešnim obožavaocima u izražavanju ljubavi Ocu i Sinu. Međutim, brzo se vratio stari ponos prema vlastitoj slavi, ponovo ga je obuzela stara želja za prvenstvom, savladala ga je zavist prema Hristu. Visoke počasti koje su mu bile ukazivane, Lucifer nije cenio kao posebni Stvoriteljev dar, pa zato nije ni osećao nikakvu zahvalnost prema svom Stvoritelju. Uživao je u svom sjaju i veličini i pozeleo da se izjednači s Bogom. Nebeske vojske su ga volele i poštovala, anđeli su sa uživanjem izvršavali njegove naredbe, bio je odeven mudrošću i slavom koje su ga uzdizale iznad svih. Ali, Božji Sin je bio iznad njega, jednak Ocu po moći i autoritetu. Učestvovao je u Očevim savetima, dok Lucifer nije mogao na taj način da pronikne u Božje namere. „Zašto“, pitao se taj moćni anđeo, „zašto bi trebalo da Hristos uživa prvenstvo? Zašto bi trebalo da On uživa veću slavu od Svetlonoše?“

Napuštajući svoje mesto u neposrednoj blizini Oca, Lucifer je počeo da širi duh nezadovoljstva među anđelima. Delovao je potajno, prikriveno, skrivajući u prvi mah svoje stvarne namere, trudeći se da ostavi utisak da poštuje Boga. Počeo je da budi sumnju u zakone koji upravljaju nebeskim bićima, nagoveštavajući da su oni, iako, možda, neophodni stanovnicima svetova, nepotrebni anđelima koji su uzvišenija bića, pa im je njihova mudrost dovoljna kao vodič. Oni nisu bića koja bi mogla da nanesu sramotu Bogu, sve njihove misli su svete, i kao što Bog ne može da pogreši, tako ne mogu ni oni! Izjednačavanje Božjega Sina sa Bogom bilo je kao nepravda prema Luciferu, koji, tako je tvrdio, ima pravo na poštovanje i slavljenje. Kada bi se on, knez anđela, popeo na svoj pravi, uzvišeni položaj, velikim blagoslovima bila bi obasuta sva nebeska vojska, jer je njegov cilj da svima obezbedi slobodu. Sada, međutim, čak je i sloboda koju su do tada uživali bila pri kraju; jer im je bio postavljen apsolutistički Vladar, čijem se autoritetu svi moraju pokoriti. Eto, to su bile podmukle laži koje su se, zahvaljujući Luciferovim lukavstvima, brzo širile nebeskim prostranstvima.

U stvari, nije došlo ni do kakve promene u Hristovom položaju ili u Njegovoj vlasti. Luciferova zavist, pogrešno prikazivanje stanja i njegova uveravanja da je jednak Hristu učinili su da izjava o stvarnom položaju Božjega Sina postane neophodna; ali, ništa se nije promenilo od samog početka! Mnogi anđeli su, međutim, bili zaslepljeni Luciferovim lažima.

Zloupotrebivši ljubav, odanost i poverenje svetih bića kojima je zapovedao, on je u njihov um znalački usađivao svoje nepoverenje i nezadovoljstvo tako da se njegovo delovanje nije ni primećivalo. Lucifer je Božje namere pogrešno tumačio i iskrivljavao da bi izazvao nesuglasice i nezadovoljstvo. Lukavo je navodio slušaoce da izraze svoja osećanja; kada bi to koristilo njegovim namerama, on bi ih ponavljao da bi dokazao da ni anđeli nisu potpuno saglasni sa Božjom vladavinom. Tvrdeći za sebe da je potpuno odan Bogu, govorio je da su neophodne promene u redu i zakonima Neba da bi se održala stabilnost Božje vladavine. I tako, trudeći se da izazove protivljenje Božjem zakonu i da svoje nezadovoljstvo prenese na anđele kojima je zapovedao, ostavljao je utisak da želi da ukloni nezadovoljstvo i da neprijateljski raspložene anđele navede da prihvate nebeski

poredak. Dok je potajno raspirivao neslogu i buntovnost, veoma lukavo je kao svoj jedini cilj predstavljao jačanje odanosti i čuvanje sklada i mira.

Duh nezadovoljstva koji je bio tako raspirivan, delovao je razorno. Iako još nije otvoreno izbijao na površinu, duh nesloge se neopaženo širio među anđelima. Bilo je onih koji su s odobravanjem primali Luciferovo suprotstavljanje Božjoj vladavini. Iako su do tada bili savršeno saglasni s poretkom koji je Bog uspostavio, postali su nezadovoljni i nesrećni što ne mogu da proniknu u Njegove nedokučive namere; nisu se slagali s Njegovom željom da uzdigne Hrista. Bili su spremni da podrže Luciferov zahtev da se u vlasti izjednači sa Božjim Sinom. Odani i verni anđeli, koji su branili mudrost i pravednost božanskih odluka, pokušali su, međutim, da ova nezadovoljna bića usaglase sa Božjom voljom. Hristos je Božji Sin; On je bio jedno s Bogom pre nego što su anđeli stvoreni. On je oduvek stajao Ocu s desne strane; Njegova vrhovna vlast, koja je donosila tolike blagoslove svima koji su se nalazili pod Njegovom blagotvornom upravom, nikada do tada nije bila sporna. Sklad Neba nikada nije bio narušen; zašto bi onda upravo sada trebalo da nastane nesloga? Verni anđeli su mogli da vide samo strašne posledice ovog raskola i usrdno su preklinjali i nagovarali nezadovoljnike da odbace svoje namere i da svoju odanost Bogu pokažu vernošću Njegovoj vladavini.

U svojoj velikoj milosti, u skladu sa svojim božanskim karakterom, Bog je dugo podnosio Lucifera. Duh nezadovoljstva i protivljenja nikada do tada nije bio poznat na Nebu. Bio je to novi element, čudan, tajanstven, neobjašnjiv. Ni sam Lucifer nije u početku bio svestan prave prirode svojih osećanja; neko vreme se ustručavao da izrazi zaključke i zamisli svoga uma; ali ih nije odbacivao. Nije shvatao kuda ga sve to vodi. Međutim, svi naponi koje je samo neizmerna ljubav i mudrost mogla da preduzme, bili su učinjeni da ga osvedoče u njegove zablude. Bilo mu je dokazano da je nezadovoljan bez razloga, ukazano na posledice njegove upornosti u protivljenju. Lucifer je shvatio da je pogrešio. Uvideo je da je Gospod pravedan „u svim putevima svojim i svet u svim delima svojim“ (Psalam 145,17); da su pravedne božanske uredbe, i da ih treba priznati pred celim Nebom. Da je to učinio, spasao bi sebe i mnoge anđele. U to vreme još nije potpuno odrekao svoju poslušnost Bogu. Iako je već bio napustio položaj heruvima zaklanjača, da je bio spreman da se vrati Bogu, da prizna Stvoriteljevu mudrost, da prihvati mesto koje mu je Bog u svom velikom planu namenio, bio bi vraćen u svoju nekadašnju službu. Došlo je vreme za konačnu odluku; on je morao da se potpuno podloži božanskoj vrhovnoj vlasti ili da se odluči za otvorenu pobunu. Gotovo se odlučio na povratak, ali ga je oholost sprečila. Prevelika je bila žrtva za onoga koji je uživao tako velike počasti da prizna da je bio u zabludi, da su njegove zamisli bile pogrešne, i da se pokori autoritetu za koji je dokazivao da je nepravedan.

Milostivi Stvoritelj, ispunjen sažaljenjem prema Luciferu i njegovim sledbenicima, pokušao je da ih izvuče iz ponora u koji su srljali. Međutim, Njegova milost bila je pogrešno shvaćena. Lucifer je pomislio da je Božje strpljenje dokaz njegove nadmoćnosti, da pokazuje da će Car svemira prihvatiti njegove uslove. Ako anđeli budu ostali čvrsto uz njega, izjavio je, uspeće da dobiju sve što žele. Uporno je branio svoja stanovišta i punom snagom se bacio u veliki sukob sa svojim Stvoriteljem. Tako je Lucifer, „svetlonoša“, učesnik u Božjoj slavi, čuvar Njegovog prestola, usled prestupa postao sotona, „protivnik“ Boga i svetih bića i zatirač onih koje je Nebo poverilo Njegovom staranju i vođstvu.

Odbacujući s gnušanjem dokaze i usrdne pozive vernih anđela, nazvao ih je zavedenim robovima. Prednost ukazanu Hristu proglasio je nepravdom i prema sebi i prema svoj nebeskoj vojsci i najavio da se više neće pokoravati tom kršenju svojih i njihovih prava. Nikada više neće priznati Hristovu vrhovnu vlast. Odlučio je da zahteva čast koja je trebalo da mu bude ukazana i da

preuzme zapovedništvo nad svima koji žele da postanu njegovi sledbenici; svima koji budu pristupili njegovim četama obećao je novu i bolju vladavinu, pod kojom će svi uživati u slobodi. Veliki broj anđela najavio je svoju spremnost da ga prihvati kao svog vođu. Polaskan naklonošću kojom su njegovi potezi bili dočekani, nadao se da će privući sve anđele, da će se izjednačiti i sa samim Bogom, i da će ga slušati sve nebeske vojske.

Odani anđeli nastavili su da i dalje nagovaraju njega i njegove istomišljenike da se pokore Bogu; iznosili su im neizbežne posledice odbijanja poslušnosti; Onaj koji ih je stvorio mogao je da nadvlada njihovu snagu i primerno kazni njihovu buntovnu drskost. Nijedan anđeo ne može se uspešno suprotstaviti Božjem zakonu, koji je svet kao i sam Bog. Pozivali su sve da ne slušaju Luciferova zavodnička razmišljanja i nagovarali njega i njegove sledbenike da se bez odlaganja vrate Bogu i priznaju grešku koju su učinili osporavajući Njegovu mudrost i autoritet.

Mnogi su bili spremni da poslušaju ovaj savet, da se pokaju za svoje neverstvo i traže da budu ponovo primljeni u okrilje naklonosti Oca i Njegovog Sina. Međutim, Lucifer je pripremao novu prevaru. Moćni buntovnik je izjavio da su anđeli koji su se sjedinili s njim već otišli suviše daleko da bi se mogli vratiti; da je on upoznat s božanskim zakonom i da zna da im Bog neće oprostiti. Objavio je da će svima koji se pokore autoritetu Neba biti oduzete sve počasti i da će biti uklonjeni sa svojih položaja. Odlučio je da se nikada više ne pokori Hristovom autoritetu. Njemu i njegovim sledbenicima, rekao je, preostaje jedino da brane svoju slobodu i da silom izbore prava koja im milom nisu bila data.

Što se sotone tiče, zaista je bilo istina da je otišao predaleko da bi se mogao vratiti. Ali, nije bilo tako sa onima koji su bili zaslepljeni njegovim prevarama. Njima su saveti i usrdni pozivi vernih anđela otvarali vrata nade; da su poslušali opomenu, mogli su se izbaviti iz sotonine zamke. Međutim, dozvolili su oholosti, ljubavi prema vođi i želji za neograničenom slobodom da pobede i tako su konačno bili odbačeni usrdni pozivi božanske ljubavi i milosti.

Bog je dozvolio sotoni da nastavi svoje delo sve dok se duh nezadovoljstva nije ispoljio u otvorenoj pobuni. Bilo je neophodno da se njegovi planovi potpuno razvijaju da bi svi mogli da vide njihovu pravu prirodu i nameru. Lucifer, kao pomazani heruvim, bio je veoma cenjen; nebeska bića su ga volela i zato je na njih imao snažan uticaj. Božja vladavina nije obuhvatala samo stanovnike Neba, već i svih svetova koje je On stvorio; Lucifer je zato smatrao da će privući i sve svetove kada je već uspeo da navede na pobunu nebeske anđele. On je oštroumno predstavljao svoja gledišta, služeći se izvrtnjem činjenica i prevarama da bi postigao ciljeve. Bio je veoma vešt u obmanjivanju. Ogrćući se plaštom laži, sticao je prednosti. Sva njegova dela bila su tako obavijena tajanstvenošću da je i anđelima bilo teško da prepoznaju pravu prirodu njegovog delovanja. Sve dok se to delovanje nije potpuno razvilo, nije izgledalo tako zlo kao što je bilo, a ni njegovo nezadovoljstvo nije se moglo proglasiti pobunom. Čak ni odani anđeli nisu mogli da prepoznaju njegov karakter, niti da vide kuda vodi njegovo delo.

Lucifer je u početku tako izvodio svoja kušanja da je sam ostajao neutralan. Anđele koje nije uspevao da potpuno privuče na svoju stranu, optuživao je da su ravnodušni prema interesima nebeskih bića. Za isto delo koje je sam obavljao, optuživao je odane anđele. Trudio se da zbuni svoje slušaoce lukavim pitanjima koja su se odnosila na Božje namere. Sve što je bilo jednostavno zaodevao je tajanstvenošću, a veštim izopačivanjem izazivao je sumnje i u najjasnije Gospodnje izjave. Njegov uzvišeni položaj, tako usko povezan sa božanskom vlašću, davao je još veću snagu njegovim opisima.

Bog može da se posluži samo onim sredstvima koja su u skladu s istinom i pravdom. Sotona je mogao da se posluži i onim čime Bog nije mogao - laskanjem i prevaram. On je pokušao da izvrne

Božju reč, da pogrešno predstavi Njegov plan vladavine, tvrdeći da Bog nije bio pravedan kada je svoje zakone nametnuo anđelima; da je zahtevajući pokornost i poslušnost od svojih stvorenja želeo prvenstveno da uzdigne sebe. Bilo je zato neophodno pokazati pred stanovnicima Neba i svih svetova da je Božja vladavina pravedna, Njegov zakon savršen. Sotona se potrudio da pokaže da želi da unapredi dobro svemira. Svi su morali su da shvate istinski karakter uzurpatora i njegov pravi cilj. Trebalo mu je dati vremena da sam razotkrije svoja pokvarena dela. Odgovornost za razdor koji je svojim ponašanjem izazvao na Nebu, sotona je pripisao Božjoj vladavini. Izjavio je da su sva zla posledica božanske uprave. Tvrдио je da želi da popravi Gospodnje uredbe. Zato mu je Bog dozvolio da pokaže prirodu svojih zahteva, da pokaže delovanje promena u Božjem zakonu koje je predložio. Trebalo je da ga osude sama njegova dela. Sotona je od početka tvrdio da nije buntovnik. Ceo svemir trebalo je da vidi pravo lice varalice.

Čak i kada ga je izbacila sa Neba, Beskrajna Mudrost nije uništila sotonu. Pošto je jedino služba iz ljubavi prihvatljiva pred Bogom, vernost Njegovih stvorenja morala je da počiva na sigurnosti u Njegovu pravednost i dobronamernost. Stanovnici Neba i svih svetova, nespremni da shvate prirodu i posledice greha, ne bi u uništenju sotone prepoznali Božju pravednost. Da je on odmah bio uklonjen, neki bi služili Bogu iz straha umesto iz ljubavi. Uticaj varalice ne bi bio potpuno uništen, niti bi duh pobune bio iskorenjen. Radi dobra celog svemira u toku svih beskrajnih vekova, da bi sotonine optužbe protiv božanske vladavine sva stvorenja mogla sagledati u pravom svetlu, da bi se Božja pravednost i milost, kao i nepromenljivost Njegovog zakona mogli uzdići iznad svakog osporavanja, on je morao da dobije priliku da potpunije razvije svoje ideje.

Sotonina pobuna trebalo je da posluži kao pouka celom svemiru u svim budućim vekovima - da trajno svedoči o prirodi greha i o njegovim strašnim posledicama. Posledice sotonine vladavine, njenog uticaja na ljude i anđele, trebalo je da pokažu kakvi su plodovi odbacivanja božanskog autoriteta. Trebalo je da posvedoče da je postojanje Božje vladavine zalag dobrobiti svih stvorenja koja je On stvorio. Sotonina pobuna trebalo je da priča o ovom strašnom pokušaju s pobunom, da bude trajna zaštita svim svetim bićima, da spreči buduće prevare o prirodi prestupa, da nikada više ne učine greh i iskuse kaznu koju on donosi.

Onaj koji upravlja Nebom je Onaj koji od početka vidi kraj - Onaj kome su tajne prošlosti i budućnosti na isti način poznate i koji, iza nesreća i mraka i propasti koje je izazvao greh, vidi ostvarenje svojih namera ljubavi i blagoslova. Iako su „oblak i mrak oko njega, blagost i pravda su podnožje prestolu njegovu“. (Psalam 97,2) Stanovnici svemira, i verni i neverni, jednoga dana to će shvatiti. „Delo je te Stene savršeno, jer su svi putevi njegovi pravda; Bog je veran, bez nepravde; pravedan je i istinit.“ (5. Mojsijeva 32,4)

2. STVARANJE

(Ovo poglavlje zasnovano je na prvom i drugom poglavlju 1. knjige Mojsijeve)

„Rečju Gospodnjom nebesa se stvoriše i duhom usta njegovih sva vojska njihova... jer on reče i postade, on zapovedi i pokaza se.“ (Psalam 33,6.9) „Utvrdio si zemlju (Bože) na temeljima njenim da se ne pomesti na vek veka.“ (Psalam 104,5)

Kada je izašla iz ruku svoga Stvoritelja, Zemlja je bila izvanredno lepa. Njena površina bila je ispresecana planinama, brežuljcima i ravnicama, prošarana plemenitim rekama i prekrasnim jezerima; bregovi i planine nisu kao sada bili vrletni i krševiti, nisu obilovali strašnim strminama i užasavajućim provalijama; oštre, nazubljene ivice Zemljinog stenovitog kostura bile su prekrivene plodnim tlom, koje je donosilo raskošan zeleni rod. Nije bilo močvara ili neplodnih pustinja. Skladni žbunovi i nežni cvetovi pozdravljali su oči na svakom koraku. Uzvišice su bile obrasle drvećem, veličanstvenijim od današnjeg. Vazduh, nezagađen isparenjima neprijatnog mirisa, bio je čist i zdrav. Celokupna površina Zemlje nadmašivala je lepotom ukrasne parkove najponosnijih vlasnika palata. Anđeoske čete sa uživanjem su posmatrale prizor i radovale se prekrasnim Božjim delima.

Pošto je Zemlja sa svojim bujnim životinjskim i biljnim svetom bila pozvana u postojanje, čovek, završno Stvoriteljevo delo, onaj za kojeg je prekrasna Zemlja i bila pripremljena, pojavio se na poprištu događaja. Njemu je bila poverena uprava nad svim što je mogao sagledati; jer „reče Bog: da načinimo čoveka po svojem obličju, kao što smo mi, koji će biti gospodar... cele zemlje... i stvori Bog čoveka po obličju svojem... muško i žensko stvori ih“.

Ovde je jasno objavljeno poreklo ljudskog roda; božanski izveštaj je tako razumljivo sačinjen da su pogrešni zaključci nemogući. Bog je stvorio čoveka po svom obličju. Tu nema nikakve misterije. Nema nikakvog osnova za pretpostavku da se čovek razvio tokom laganog procesa razvitka iz nižih oblika životinjskog ili biljnog carstva. Takvo učenje ponižava veliko Stvoriteljevo delo i spušta ga do visine čovekovih uskih, zemaljskih shvatanja. Ljudi su toliko željni da Bogu uskrate vlast nad svemirom da i čoveka unižavaju i oduzimaju mu dostojanstvenost porekla. Onaj koji je postavio zvezdano nebo iznad nas i cveće u polju obojio prefinjenom veštinom, koji je ispunio zemlju i nebesa čudesima svoje moći, kada je došao da dovrši svoje slavno delo, da postavi nekoga usred svega da vlada prekrasnom Zemljom, nije propustio da stvori biće dostojno ruke koja mu je dala život. Rodoslov našeg roda, kako je objavljen u nadahnutoj Reči, prati unazad njegovo poreklo, ne do linije razvitka od mikroba, mekušaca i četvoronožaca, već do velikog Stvoritelja. Iako je bio načinjen od praha zemaljskoga, Adam je bio „Božji sin“.

On je, kao Božji predstavnik, bio postavljen nad nižim vrstama stvorenih bića. Ona nisu mogla da shvate ili da priznaju Božju vrhovnu vlast, ali su stvaranjem dobila sposobnost da vole čoveka i da mu služe. Psalmista kaže: „Postavio si ga gospodarem nad delima ruku svojih, sve si metnuo pod noge njegove... i divlje zverinje i ptice nebeske... što god ide morskim putevima.“ (Psalam 8,6-8)

Čovek je trebalo da bude sličan Bogu, i po izgledu i po karakteru. Jedino je Hristos bio „sjajnost slave i obličje bića“ (Jevrejima 1,3) svoga Oca; ali je i čovek bio oblikovan po ugledu na Boga. Njegova priroda je bila usklađena s Božjom voljom. Njegov um je bio sposoban da shvati ono što je božansko. Njegove sklonosti su bile čiste, njegovi prohtevi i strasti pod kontrolom razuma. Bio je svet i srećan što nosi obličje Božje i savršeno odan Njegovoj volji.

Kada je izašao iz ruke Stvoriteljeve, čovek je bio stasit i savršeno skladan. Njegovo lice imalo je zdravu ružičastu boju i bilo ozareno sjajem života i radosti. Adam je bio mnogo viši od ljudi koji sada nastanjuju Zemlju. Eva je bila nešto niža; ipak, bila je plemenita i puna lepote. Bezgrešni par nije nosio nikakvu odeću; bio je zaogrnut ogrtačem od svetlosti i slave, onim koji nose anđeli. Sve dok su bili poslušni Bogu, odevala ih je svetlost.

Posle stvaranja, pred Adama su bila dovedena sva živa stvorenja da od njega dobiju ime; tada je ustanovio da je svakoj od njih dat životni drug. Ali, među njima „ne nađe se Adamu drug prema njemu“. Među svim stvorenjima koja je Bog načinio na Zemlji, nijedno nije bilo ravno čoveku. Zato je Bog rekao: „Nije dobro da je čovek sam, da mu načinim druga prema njemu!“ Čovek nije stvoren da živi u samoći; trebalo je da bude društveno biće. Bez društva mu prekrasni prizori i prijatna zanimanja u Edemu ne bi mogli pružiti savršenu sreću. Čak ni zajedništvo s anđelima ne bi moglo zadovoljiti njegovu želju za saosećanjem i druženjem. Nije bilo nijednog pripadnika bilo koje vrste koga bi mogao da voli i uživa u njegovoj ljubavi.

Bog je Adamu dao druga. On se postarao za „druga prema njemu“ - pomoćnika koji će mu odgovarati - nekoga ko će biti osposobljen da mu bude pratilac i koji će moći da bude jedno s njim u ljubavi i saosećanju. Eva je bila stvorena od Adamovog rebra, što je simbolički ukazivalo na to da ona ne treba da vlada njime kao glava, niti da bude pod njegovim nogama kao manje vredna, već da stoji uz njega kao jednaka njemu, da uživa njegovu ljubav i zaštitu. Kao deo čoveka, kost od njegove kosti, meso od njegovog mesa, ona je bila njegovo drugo ja, što pokazuje kakvo usko zajedništvo i osećajna povezanost treba da vlada u tom odnosu. „Jer niko ne omrznu kada na svoje telo, nego ga hrani i greje.“ (Efescima 5,29) „Zato će ostaviti čovek oca svojega i majku svoju i prilepiće se ženi svojoj i biće dvoje jedno telo.“

Bog je obavio prvo venčanje. Začetnik ove ustanove je Stvoritelj svemira. „Ženidbu da drže svi u časti!“ (Jevrejima 13,4) Bio je to jedan od prvih Božjih darova čoveku i jedna od dve ustanove koje je Adam, posle pada, poneo iz Raja. Kada se u ovom odnosu božanska načela priznaju i poštuju, brak postaje blagoslov; on čuva neporočnost i sreću ljudskog roda, on zadovoljava čovekove društvene potrebe, on uzdiže čovekovu fizičku, intelektualnu i moralnu prirodu.

„I zasadi Gospod Bog vrt u Edemu na istoku, i onde namesti čoveka kojeg stvori.“ Sve što je Bog stvorio bilo je savršeno lepo i naizgled nije bilo izostavljeno ništa od onoga što bi moglo da doprinese sreći svetog para; ipak, Stvoritelj im je dao još jedan zalag svoje ljubavi, zasadivši vrt, posebno namenjen njima za dom. U ovom vrtu bilo je raznovrsnog drveća, mnoga od njih obilovala su mirisnim i ukusnim voćem. Bilo je tu divne vinove loze prekrasnog izgleda, koja je rasla u visinu, i čiji su se ogranci savijali pod teretom primamljivog ploda bogatih i raznovrsnih boja. Adam i Eva trebalo je da tako usmeravaju vinove loze da oblikuju senice i načine sebi stan, od živog drveta prekrivenog lišćem i plodom. Bilo je mirisnog cveća svih boja u izobilju. Usred vrta stajalo je drvo života, nadmašujući slavom sva ostala stabla. Njegov plod bio je sličan zlatnim i srebrnim jabukama i imao je moć da produžava život.

Stvaranje je sada bilo dovršeno. „Tako se dovrši nebo i zemlja i sva vojska njihova.“ „Tada pogleda Bog sve što je stvorio i gle, dobro beše veoma.“ Edem je blistao na zemlji. Adam i Eva su imali slobodan pristup drvetu života. Nikakva mrlja greha ni senka smrti nisu kvarili lepotu stvaranja. „Kada pevahu zajedno zvezde jutarnje i svi sinovi Božji klikovahu.“ (O Jovu 38,7)

Veliki Gospod postavio je temelje Zemlji; On je odenuo celi svet odećom lepote i ispunio ga onim što je bilo korisno čoveku; On je stvorio sva čudesa na zemlji i u moru. Veliko delo stvaranja bilo je dovršeno za šest dana. I Bog „počinu u sedmi dan od svih dela svojih koja učini, i blagoslovi Bog sedmi dan, i posveti ga, jer u taj dan počinu od svih dela svojih, koja učini“. Bog je zadovoljno

pregledao dela svojih ruku. Sve je bilo savršeno, dostojno svog božanskog Začetnika. On je počnuo, ne kao onaj koji se umorio, već kao Onaj koji je zadovoljan plodovima svoje mudrosti i dobrote i izražavanjem svoje slave.

Pošto je počnuo sedmoga dana, Bog ga je posvetio ili odvojio kao dan odmora za čoveka. Sledeći Stvoriteljev primer, i čovek je trebalo da počiva u taj sveti dan, i dok bude posmatrao nebesa i Zemlju da razmišlja o Božjem velikom delu stvaranja; dok bude zapažao dokaze Božje mudrosti i dobrote da se njegovo srce ispunjava ljubavlju i poštovanjem prema Stvoritelju.

Blagosiljajući sedmi dan, Bog je u Edemu podigao spomenik svom delu stvaranja. Subota, dan odmora, bila je poverena Adamu, ocu i predstavniku ljudskog roda. Njenim svetkovanjem, kao činom zahvalnosti, trebalo je da svi koji borave na Zemlji priznaju da je Bog njihov Stvoritelj i njihov zakoniti Suveren; da su oni delo Njegovih ruku i podanici Njegove vlasti. Tako je ova ustanova dobila spomeničku prirodu, namenjenu celom čovečanstvu. U njoj nije bilo ničeg simboličnog, niti je bila ograničena na bilo koji narod.

Bog je video da je Subota bitna za čoveka, čak i u Raju. Bilo mu je neophodno da jednoga dana u sedmici stavi na stranu svoje interese i poslove i potpuniye razmatra Božja dela, da razmišlja o Njegovoj moći i dobroti. Subota mu je bila potrebna da se življe podseti na Boga, da se probudi njegova zahvalnost, jer sve što ima i u čemu uživa dolazi iz velikodušne Stvoriteljeve ruke.

Bog je odredio da Subota usmeri misli čovekove na Njegova dela stvaranja. Priroda govori čovekovim čulima, objavljujući da postoji živi Bog, Stvoritelj, Vrhovni Vladar svega. „Nebesa kazuju slavu Božju i dela ruku njegovih glasi svod nebeski. Dan danu dokazuje i noć noći javlja.“ (Psalam 19,1.2) Lepota kojom je odevena Zemlja predstavlja zalag Božje ljubavi. Mi je možemo zapažati u večnim bregovima, u dostojanstvenom drveću, u rascvetalim pupoljcima i nežnom cveću. Sve nam to govori o Bogu. Subota, dan odmora, stalno ukazujući na Onoga koji je sve stvorio, poziva čoveka da otvori veliku knjigu prirode i da u njoj prati Stvoriteljevu mudrost, silu i ljubav.

Naši praroditelji, iako stvoreni bezazleni i sveti, nisu bili lišeni mogućnosti da čine zlo. Bog ih je učinio slobodnim moralnim bićima, dao im je sposobnost da cene mudrost i dobronamernost Njegovog karaktera i pravednost Njegovih zahteva, dao im je potpunu slobodu da Mu se pokore ili da Mu uskrate poslušnost. Trebalo je da uživaju u društvu Boga i Njegovih svetih anđela; ali, pre nego što im bude obećana večna sigurnost, morala je da bude iskušana njihova odanost. U samom početku čovekovog postojanja bila je postavljena brana želji za popuštanjem samome sebi, toj kobnoj strasti koja je predstavljala uzrok sotoninog pada. Drvo poznanja dobra i zla, koje je stajalo u blizini drveta života usred vrta, trebalo je da posluži kao proba poslušnosti, vere i ljubavi naših praroditelja. Bilo im je dozvoljeno da slobodno jedu sa svakog drugog drveta, ali zabranjeno da okuse sa ovoga, pod pretnjom smrtne kazne. Trebalo je, dakle, da budu izloženi sotonskom kušanju. Ali, ako budu izdržali probu, biće zauvek stavljeni izvan njegovog domašaja i uživaće trajnu Božju naklonost.

Bog je čovekovu podložnost zakonu proglasio neophodnim uslovom samog njegovog postojanja. On je bio podanik božanske vlasti, a vlasti ne može biti bez zakona. Bog je mogao da stvori čoveka bez sposobnosti da krši Njegov zakon; On je mogao da zaustavi Adamovu ruku, da ne dodirne zabranjeni plod; ali, u tom slučaju čovek ne bi bio slobodno moralno biće, već samo automat. Bez slobode izbora, njegova poslušnost ne bi bila dobrovoljna, već iznuđena. Njegov karakter se ne bi mogao razvijati. Takav pristup bi se suprotstavljao Božjem planu postupanja sa stanovnicima drugih svetova. Bio bi nedostojan čoveka kao razumnog bića i samo bi podržao sotoninu optužbu o Božjoj samovoljnoj vladavini.

Bog je čoveka stvorio kao čestito biće; dao mu je plemenite karakterne osobine, bez ikakve sklonosti prema zlu. Snabdeo ga je visokim intelektualnim sposobnostima i na svaki način ga podsticao da ostane veran gospodaru. Poslušnost, savršena i trajna, bila je uslov njegove večne sreće. Pod tim uslovom mogao je da ima pristup drvetu života.

Dom naših praroditelja trebalo je da bude uzor drugim domovima kada njihova deca budu krenula da nastanjuju celu Zemlju. Taj dom, koji je ukrasio sam Bog, nije bio neka blistava palata. Ljudi, u svojoj oholosti, uživaju u veličanstvenim i skupim zdanjima i ponose se delima svojih ruku; međutim, Bog je Adama nastanio u vrtu. To je bilo njegovo boravište. Plavo nebo je bilo njegova kupola; zemlja, sa svojim nežnim cvetovima i živim zelenilom, bila je njegov pod; a lisnate grane krasnog drveća njegov baldahin. Njegovi zidovi bili su okićeni najveličanstvenijim ukrasima - delima ruku velikog Umetnika.

Okruženje svetog para pružalo je pouku za sva vremena - da se prava sreća nalazi, ne u popuštanju oholosti i u raskoši, već u zajedništvu s Bogom preko Njegovih dela. Kada bi ljudi manje pažnje posvećivali izveštačenom, kada bi više negovali jednostavnost, mnogo bi se više približili ostvarenju Božje namere prilikom stvaranja čoveka. Oholost i častoljublje nikada se ne mogu zadovoljiti, zato će oni koji su zaista mudri naći svoje istinsko i uzvišeno zadovoljstvo u izvorima uživanja koje je Bog stavio na raspolaganje svima.

Stanovnicima Edema bila je povereno staranje o vrtu, „da ga rade i da ga čuvaju“. Njihovo zanimanje nije bilo naporno, već ugodno i osvežavajuće. Bog je odredio da rad bude na blagoslov čoveku, da mu zaokuplja misli, da jača njegovo telo, da razvija njegove sposobnosti. Adam je u mentalnoj i fizičkoj aktivnosti nalazio jedno od najvećih uživanja svog svetog postojanja. A kada je, zbog neposlušnosti, bio izgnan iz svog prekrasnog doma i primoran da se bori s tvrdoglavim tлом da svakodnevno dobije hleb, upravo je taj rad, iako se veoma razlikovao od onog prijatnog zanimanja u vrtu, bio zaštita od iskušenja i izvor sreće. Iako je rad praćen umorom i bolom, oni koji ga proglašavaju prokletstvom, u zabludi su. Bogataši često s prezirom gledaju pripadnike radničke klase, ali je to u izrazitoj suprotnosti s Božjom namerom prilikom stvaranja čoveka. Šta su imanja čak i onih najbogatijih, kada se uporede s nasledstvom koje je bilo dato dostojanstvenom Adamu? Ipak, Adam nije smeo da bude besposlen. Naš Stvoritelj, koji zna šta je za čovekovo dobro, odredio je Adamu posao. Istinsku radost života poznaju samo radni ljudi i žene. Anđeli su vredni radnici; oni su Božji službenici na usluzi sinovima čovečjim. Stvoritelj nije ostavio mesta za lenjost.

Sve dok budu bili verni Bogu, Adam i njegova pratilja trebalo je da upravljaju Zemljom. Bila im je data neograničena vlast nad svakim živim stvorom. Lav i jagnje su se miroljubivo igrali u blizini ili ležali kraj njihovih nogu. Srećne ptice su lepršale oko njih bez straha; a kada su se njihove radosne pesme uzdizale u slavu Stvoritelju, Adam i Eva su se sjedinjavali s njima u zahvaljivanju Ocu i Sinu.

Sveti par nije predstavljao samo decu poverenu očinskom Božjem staranju, već i učenike koji slušaju nastavu sveznajućeg Stvoritelja. Primali su anđele koji su im činili posete i uživali u prednosti da budu u Božjoj blizini. Bili su puni životne snage koju im je davalo drvo života, a njihova intelektualna snaga bila je samo malo manja od anđeoske. Tajne vidljivog svemira - „čudesa onoga koji je savršen u svakom znanju“ (O Jovu 37,16) - bile su im neiscrpan izvor pouka i uživanja. Nedokučivi Stvoritelj i Čuvar svega otkrivao je njihovom umu zakone prirode i pojave u njoj, koje je čovek proučavao šest hiljada godina. Oni su se družili s listom i cvetom i drvetom, doznajući od svakoga za tajne njegovog života. Adam je poznavao svako živo stvorenje, od moćnog levijatana koji se igra u vodama do sićušnog insekta koji lebdi u sunčevom zraku. On je svakome od njih dao ime i bio upoznat s prirodom i njihovim navikama. Božja slava na nebesima, bezbrojni svetovi u njihovom uređenom okruženju, „kako vise oblaci“ (O Jovu 37,16), misterije svetlosti i zvuka, dana i

noći - sve je to bilo dostupno proučavanju naših praroditelja. Na svakom listu u šumi i kamenu u planinama, na svakoj blistavoj zvezdi, na zemlji i u vazduhu i na nebu, bilo je zapisano Božje ime. Red i sklad svega stvorenog govorilo je o beskrajnoj mudrosti i moći. Stalno su otkrivali neku privlačnost koja je ispunjavala njihova srca dubljom ljubavlju i pozivala na novo izražavanje zahvalnosti.

Sve dok budu ostali verni Božjem zakonu, njihova sposobnost da saznaju, da uživaju i vole stalno će se povećavati. Oni će stalno sticati nove riznice znanja, otkrivati nove izvore sreće, razvijati sve jasnije zamisli o neizmernoj, nepresušnoj Božjoj ljubavi.

3. KUŠANJE I PAD

(Ovo poglavlje zasnovano je na trećem poglavlju 1. knjige Mojsijeve)

Kada više nije mogao da podstiče pobunu na Nebu, sotona je svoje neprijateljstvo protiv Boga preneo na novo područje - počeo je da kuje plan da uništi ljudski rod. U sreći i miru svetog para u Edemu gledao je viziju sjaja koji je sam zauvek izgubio. Pokrenut zavišću, odlučio je da ih navede na neposlušnost, da im nametne krivicu i kaznu za greh. Želeo je da njihovu ljubav zameni nepoverenjem, a njihove zahvalne pesme prigovorima upućenim Stvoritelju. Na taj način neće samo uvaliti ova bezazlena bića u istu bedu u kojoj se i on nalazio, već će naneti sramotu Bogu i izazvati žalost na Nebu.

Naši praroditelji bili su upozoreni na opasnost koja im je pretila. Nebeski vesnici su im prikazali istoriju sotoninog pada i njegovu nameru da ih uništi, još su im potpunije otkrili prirodu božanske vladavine koju je knez zla pokušavao da sruši. Sotona i njegovi sledbenici pali su upravo zbog neposlušnosti pravednim Božjim zapovestima. Kako je, prema tome, bilo važno da Adam i Eva poštuju zakon koji je jedini jamčio za održavanje reda i pravednosti.

Božji zakon je svet kao i sam Bog. On je otkrivenje Njegove volje, prepis Njegovog karaktera, izraz božanske ljubavi i mudrosti. Sklad između svega što je stvoreno zavisi od savršene poslušnosti svih bića, svega živog i neživog, Stvoriteljevog zakona. Bog je postavio zakone po kojima se upravljaju ne samo živa bića, već i sve pojave u prirodi. Sve je podložno utvrđenim zakonima, koji se ne mogu zanemariti. Dok je sve u prirodi podređeno prirodnim zakonima, samo je čovek, od svih stvorenja koja naseljavaju Zemlju, odgovoran i pred moralnim zakonom. Čoveku, kao vrhunskom delu stvaranja, Bog je dao sposobnost da razume Njegove zahteve, da shvati pravednost i dobronamernost Njegovog zakona i svetih obaveza koje mu on nameće; od čoveka je zahtevana nepokolebljiva poslušnost.

Kao i anđeli, stanovnici Edema su bili izloženi probi; položaj koji im je donosio sreću mogli su da zadrže jedino pod uslovom da poštuju Stvoriteljev zakon. Mogli su da budu poslušni i žive, ili da budu neposlušni i propadnu. Bog im je darovao bogate blagoslove; ali, ako budu zanemarili Njegovu volju, Onaj koji nije poštedeo anđele koji su pogrešili, neće moći ni njih da poštedi; prestup će im oduzeti Njegove darove i doneti im bedu i propast.

Anđeli su ih upozorili da se čuvaju sotoninih zamki, jer će on neumorno ulagati napore da ih zarobi. Dokle god budu poslušni Bogu, nečastivi neće moći da im nanese štetu; jer, ako bude potrebno, svi anđeli sa Neba biće poslani da im pomognu. Ako odlučno budu odbacili njegove prve pokušaje, biće isto tako sigurni kao i nebeski vesnici. Ali, ako jednom popuste iskušenju, njihova priroda toliko će se izopaciti da neće više imati ni snage ni volje da se odupru sotoni.

Drvo poznanja dobra i zla bilo je postavljeno da posluži kao proba njihove poslušnosti i ljubavi prema Bogu. Gospod im je izrekao samo jednu zabranu koja se odnosila na upotrebu svega što se nalazilo u vrtu; ali, ako u tome budu prekršili Njegovu volju, biće krivi za prestup. Sotona nije smeo da ih progona stalnim iskušenjima; mogao je da im priđe jedino pored zabranjenog drveta. Ukoliko budu pokušali da istražuju njegovu prirodu, biće izloženi njegovim lukavstvima. Bili su pozvani da ozbiljno poslušaju opomenu koju im je Bog uputio i budu zadovoljni podacima koje je On smatrao da treba da im otkrije.

Da bi neopaženo obavio svoje delo, sotona je odlučio da se posluži zmijom kao posrednikom - maska je bila dobro prilagođena njegovoj prevari. Zmija je u to doba bila među najmudrijim i

najlepšim stvorenjima na Zemlji. Imala je krila, i dok je letela blistala je zaslepljujućim sjajem, u boji uglačanog zlata. Odmarajući se među olistalim granama zabranjenog drveta i naslađujući se njegovim ukusnim plodom, privlačila je pažnju gledalaca koji su uživali u prizoru. Tako je u vrtu mira vrebao rušitelj, očekujući svoj plen.

Anđeli su opomenuli Evu da se ne odvoja od muža dok bude obavljala poslove u vrtu; s njim u zajednici biće manje u opasnosti od iskušenja. Ali, zaokupljena svojim ugodnim zadatkom, nenamerno se udaljila od njega. Shvativši da je sama, predosetila je opasnost, ali je prigušila strah, smatrajući da je dovoljno mudra i snažna da prepozna zlo i da mu se odupre. Ne obazirući se na opomene anđela, uskoro se našla pred zabranjenim drvetom, gledajući ga radoznalo i zadivljeno. Plod je bio vrlo lep, pa se upitala zašto im ga je Bog uskratio. Sada se kušaču pružila prilika. Kao da čita njene misli, obratio joj se pitanjem: „Je li istina da je Bog kazao da ne jedete sa svakoga drveta u vrtu?“ Eva se iznenadila, jer joj se učinilo da čuje odjek svojih misli. Međutim, zmija je nastavila ljubaznim glasom, kao da se potajno divi njenoj izvanrednoj ljupkosti; ni reči joj nisu bile neprijatne. Umesto da pobegne s tog mesta, Eva je oklevala radoznalo očekujući šta će joj zmija kazati. Da joj se obratilo neko biće slično anđelima, njen strah bi se probudio; ali nije mogla ni da pomisli da bi ova očaravajuća zmija mogla da bude posrednik palog neprijatelja.

Na kušačevo lukavo pitanje, odgovorila je: „Mi jedemo roda sa svakoga drveta u vrtu; samo roda s onoga drveta usred vrta, kazao je Bog, ne jedite i ne dirajte u nj da ne umrete! A zmija reče ženi: nećete vi umreti: nego zna Bog da će vam se u onaj dan kada okusite s njega otvoriti oči, pa ćete postati kao bogovi i znati što je dobro što li zlo!“

Jedući plod s tog drveta, objasnila je, oni će se uzdići na mnogo uzvišeniji nivo postojanja i imati mnogo šire znanje. Ona je jela sa zabranjenog drveta i tako stekla sposobnost da govori. Napomenula je da je Gospod ljubomorno odlučio da im ga uskrati da se ne bi uzdigli i postali jednaki Njemu. Upravo zbog njegovih izvanrednih svojstava, sticanja mudrosti i znanja, On im je zabranio da ga jedu, pa čak i da ga dodirnu. Kušač je nagovestio da se božanska upozorenja neće ispuniti; ona će ih samo zaplašiti. Zar je moguće da će umreti? Zar nisu jeli ploda sa drveta života? Bog samo pokušava da ih omete u plemenitom razvoju i u nalaženju veće sreće!

Takvo je bilo sotonino delo od Adamovih dana do sadašnjeg vremena, i on ga je uspešno obavljao. On je iskušavao ljude navodeći ih na nepoverenje u Božju ljubav i sumnju u Njegovu mudrost. On se stalno trudio da razbudi duh neučtive radoznalosti, nemirne, neugasive želje za prodiranjem u tajne božanske mudrosti i moći. U svojim naporima da istraže ono što Bog nije želeo da im otkrije, mnogi ljudi previđaju istine koje im je pokazao i koje su važne za spasenje. Sotona ih poziva na neposlušnost, navodeći ih da veruju da su prodrli u čudesne oblasti saznanja. Sve je to, međutim, samo varka! Oduševljeni svojim idejama o napretku, takvi, gazeći Božje zahteve, stupaju na put koji vodi u propast i smrt.

Sotona je rekao našim praroditeljima da će biti dobitnici samo ako budu kršili Božji zakon. Zar i danas ne slušamo slične priče? Mnogi pričaju o uskogrudosti onih koji slušaju Božje zapovesti, dok za sebe istovremeno tvrde da imaju šire poglede i veću slobodu. Šta je to ako ne odjek glasa iz Edema: „U onaj dan kada okusite s njega“, kada prekršite božanski zahtev, „postaćete kao bogovi“? Sotona je tvrdio da je primio velike blagoslove jedući zabranjeni plod, ali nije dozvolio da se sazna istina da je zbog svog prestupa postao izgnanik sa Neba.

Iako je ustanovio da greh donosi beskrajne gubitke, prikrivao je svoju bedu da bi i druge uvukao u isti položaj. Tako i danas, prestupnici pokušavaju da prikriju svoj pravi karakter; mogu da tvrde da su sveti, ali upravo njihov uzvišeni položaj čini da postaju još opasniji kao zavodnici. Oni su na strani sotone, gaze Božji zakon, i navode druge da to isto čine, da bi propali.

Eva je poverovala sotoninim rečima, ali je to nije spasilo od kazne za greh. Ona je izgubila veru u Božje reči i to je izazvalo njen pad. Na sudu ljudi neće biti osuđeni zato što su čiste savesti poverovali laži, već zato što nisu verovali u istinu, jer su propustili priliku da saznaju istinu. Bez obzira na sotonina suprotna uveravanja, uvek doživljavamo nesreću kada ne slušamo Boga. Svim srcem moramo nastojati da saznamo istinu. Sve pouke koje je Bog naredio da uđu u Njegovu pisanu Reč, date su nam kao opomena i kao pouka. Date su da bi nas spasile prevare. Njihovo zanemarivanje donosi nam propast. Budimo sigurni da sve što se protivi Božjoj reči dolazi od sotone.

Zmija je ubrala plod sa zabranjenog drveta i stavila ga u ruku neodlučnoj Evi. Onda ju je podsetila na njene vlastite reči da im je Bog zabranio da diraju plod, inače će umreti. Neće je zadesiti nikakva veća šteta kada bude jela plod, od one koja ju je zadesila kada ga je dodirnula. Ne osećajući nikakve nepovoljne posledice, Eva se ohrabrila. „I žena, videći da je rod na drvetu dobar za jelo i da ga je milina gledati i da je drvo vrlo drago radi znanja, uzabra roda s njega i okusi.“ Plod je bio prijatnog ukusa i dok je jela, izgledalo joj je da oseća kako je prožima nova snaga. Zamislila je da prelazi u neko uzvišenije postojanje. Bez straha je ubrala i jela. I onda, kada je sama sagrešila, postala je sotonino oruđe za izazivanje propasti svoga muža. U stanju čudnog, neprirodnog uzbuđenja, sa rukama punim zabranjenog ploda, potražila je Adama i ispričala mu šta se dogodilo. Žalost se ogleđala na Adamovom licu. Izgledao je zaprepašćen i uplašen. Odgovorio joj je da je to sigurno bio neprijatelj na koga su bili upozoreni i da po božanskoj presudi ona mora da umre. Uzvraćajući, ona ga je nagovarala da jede, ponavljajući zmijine tvrdnje da neće umreti. Tvrdila je da je zmija govorila istinu, jer ne zapaža nikakve znake Božjeg nezadovoljstva, već, sasvim suprotno, oseća ugodan, uzbudljiv uticaj, koji svaku njenu sposobnost prožima novim životom, onim istim, koji, po njenom mišljenju, nadahnjuje nebeske vesnike. Adam je shvatio da je njegova životna saputnica prestupila Božju zapovest, prekršila jedinu zabranu koja im je bila izrečena kao proba njihove vernosti i ljubavi. U njegovim mislima rasplamsala se užasna borba. Žalio je što je dozvolio Evi da se udalji od njega. Međutim, delo je već bilo učinjeno; morao se odvojiti od one čije društvo mu je prčinjavalo toliku radost. Kako to da podnese? Adam je uživao u zajedništvu s Bogom i sa svetim anđelima. On je gledao slavu Stvoritelja. Shvatao je velike mogućnosti ljudskog roda ako ostane veran Bogu. Ali, sve te blagoslove izgubio je iz vida u strahu da će izgubiti taj veliki dar koji je u njegovim očima nadmašivao sve ostale. Ljubav, zahvalnost, vernost Stvoritelju - sve je to bilo nadjačano ljubavlju prema Evi. Ona je bila deo njega, i on nije mogao podneti misao o razdvajanju. Nije shvatao da je ista Beskrajna Moć koja je od praha zemaljskoga stvorila njega, živi, prekrasni oblik i koja mu je iz ljubavi podarila druga, sposobna da je nadoknadi. Odlučio se za istu sudbinu; ako ona mora da umre, i on će umreti s njom. A osim toga, pomislio je, možda je mudra zmija ipak govorila istinu? Eva je stajala pred njim, isto tako prekrasna i naizgled isto tako bezazlena kao i pre dela neposlušnosti. Izražavala mu je veću ljubav nego ranije. Nije bilo na njoj nikakvog znaka da će umreti. Odlučio je da proba. Uzeo je plod i brzo ga pojeo.

Posle prestupa i Adam je mislio da se uzdiže u neko više postojanje. Uskoro ga je, međutim, misao o grehu počela da užasava. Vazduh, koji je do tada bio blag, ujednačene temperature, kao da je počeo da šiba hladnoćom grešni par. Nestalo je ljubavi i mira i umesto toga pojavila se svest o grehu, strah pred budućnošću, golotinja duše. Nestalo je i svetlosne odeće koja ih je obavijala i da bi je nadoknadili pokušali su da sebi načine pregače, jer neodeveni nisu mogli da izađu pred Boga ni svete anđele.

Počeli su da uviđaju pravu prirodu svoga greha. Adam je prigovorio svojoj pratilji što je nerazumno napustila njegovo društvo i dozvolila da je zmija prevari; međutim, oboje su zavaravali

sebe da će im Onaj, koji im je dao toliko dokaza svoje ljubavi, oprostiti taj jedan jedini prestup ili da ih bar neće tako oštro kazniti. Sotona je likovao. On je iskušao ženu da pokaže nepoverenje prema Božjoj ljubavi, da posumnja u Njegovu mudrost i da prestupi Njegov zakon, a preko nje je savladao i Adama.

Veliki Zakonodavac, međutim, spremao se da Adamu i Evi objavi posledice njihovog prestupa. Božanska prisutnost pokazala se u vrtu. Dok su još bili bezazleni i sveti, radosno su dočekivali pojavu svoga Stvoritelja; sada su užasnuto pobjegli i pokušali da se sakriju u najgušćem delu vrta. Ali, „Gospod Bog viknu Adama i reče mu: gde si? A on reče: čuh glas tvoj u vrtu, pa se poplaših, jer sam go, te se sakrih! A Bog reče: ko ti kaza da si go? Da nisi jeo s onoga drveta što sam ti zabranio da ne jedeš s njega?“

Adam nije mogao ni da porekne ni da opravda svoj greh; ali, umesto da pokaže pokajanje, pokušao je da krivicu prebaci na svoju ženu, pa time i na Boga: „Žena koju si udružio sa mnom, ona mi dade s drveta, te jedoh!“ Onaj isti, koji je iz ljubavi prema Evi samovoljno odlučio da izgubi Božji blagoslov, svoj dom u Raju i večni život pun radosti, sada je, posle svog pada, pokušavao da okrivi svoju pratilju, pa čak i samog Stvoritelja, za svoj prestup. Tako je strašna sila greha!

Kada je žena bila upitana: „Zašto si to učinila“, odgovorila je: „Zmija me prevari, te jedoh!“ „Zašto si stvorio zmiju? Zašto si joj dozvolio da uđe u Edem?“ Ta neizrečena pitanja bila su deo njenog izgovora za greh. I tako je, kao i Adam, odgovornost za svoj pad prebacila na Boga. Duh samoopravdanja potiče od oca laži; pred njim su popustili naši praroditelji čim su se prepustili sotoninom uticaju. Isti duh se zapaža i kod svih Adamovih sinova i kćeri. Umesto da ponizno priznaju svoj greh, pokušavaju da se zaštite prebacujući krivicu da drugoga, na okolnosti ili na Boga - uzimajući čak i Njegove blagoslove kao izgovor da gundaju protiv Njega. Gospod je izrekao kaznu zmiji: „Kada si to učinila, da si prokleta mimo svako živinče i mimo sve zveri poljske; na truhu da se vučeš i prah da jedeš do svojega veka.“ Pošto je upotrebljena kao sotonin posrednik, zmija je morala da pretrpi Božju osudu. Od najlepšeg stvorenja u polju, kome su se svi divili, morala je da postane najniže i najprezrenije biće, stvorenje koga će se bojati i koje će mrzeti i ljudi i životinje. Reči koje su joj zatim bile upućene, odnosile su se neposredno na sotonu i ukazivale na njegov konačni poraz i konačno uništenje: „I još mećem neprijateljstvo između tebe i žene i između semena tvoje i semena njezina, ono će ti na glavu stajati, a ti ćeš ga u petu ujedati.“

Evi su najavljene žalosti i patnje. Zatim je Gospod nastavio: „Volja će tvoja stajati pod vlašću muža tvojega i on će ti biti gospodar!“ Prilikom stvaranja, Bog je odredio da žena bude ravnopravna sa Adamom. Da su ostali poslušni Bogu - u skladu s Njegovim velikim zakonom ljubavi - uvek bi živeli u slozi; ali greh je uneo nesklad i sada se njihova zajednica mogla održati i sačuvati sklad jedino pokoravanjem jedne ili druge strane. Eva je bila prva u prestupu; ona je popustila iskušenju odvojivši se od svog pratioca prekršivši tako božansko uputstvo. Na njeno nagovaranje i Adam je pogrešio, pa je sada bila postavljena u podređen položaj prema mužu. Da je grešni ljudski rod poštovao načela Božjeg zakona, ova osuda, iako nastala kao posledica greha, poslužila bi mu kao blagoslov; ali čovekova sklonost da zloupotrebi nadmoćnost koja mu je bila dodeljena, često je zagorčavala ženinu sudbinu i doprinosila da joj život bude težak.

Eva je bila veoma srećna kraj svoga muža, u svom edemskom domu; ali, kao nemirne savremene Eve, i ona se zanosila nadom da će se uzdići u oblasti više od onih koje joj je Bog odredio. Pokušavajući da se uzdigne iznad svog prvobitnog položaja, pala je daleko ispod njega. Slične posledice iskusiće svi oni koji su nespremni da radosno prihvate svoje životne dužnosti u skladu s Božjim planom. U svojim naporima da zauzmu položaje za koje ih On nije osposobio, mnogi napuštaju mesta na kojima bi mogli da budu na blagoslov. U svojoj želji za višim područjima,

mnoge žene žrtvuju svoje žensko dostojanstvo i plemenitost svog karaktera i dozvoljavaju da ostane nezavršeno upravo ono delo koje im je Nebo odredilo.

Adamu je Gospod izjavio: „Što si poslušao ženu i okusio s drveta s kojeg sam ti zabranio rekavši da ne jedeš s njega, zemlja da je prokleta s tebe, s mukom ćeš se od nje hraniti do svojega veka, trnje i korov će ti rađati, a ti ćeš jesti zelje poljsko, sa znojem lica svojega ješćeš hleb, dokle se ne vratiš u zemlju od koje si uzet, jer si prah i u prah ćeš se vratiti.“

Nije bilo po Božjoj volji da sveti par upozna ikakvo zlo. On im je dao obilje dobra, a uskratio zlo. Ali, suprotno Njegovoj zapovesti, oni su okusili sa zabranjenog drveta i sada će nastaviti to da čine - da stiču znanje o zlu - čitavog života. Od tog vremena ljudski rod biće mučen sotonskim iskušenjima. Umesto ugodnog rada koji im je do tada bio određen, dobili su strahovanja i teške napore. Biće podložni razočaranjima, žalosti i bolu, i konačno smrti.

Pod prokletstvom greha cela priroda trebalo je da posvedoči čoveku o karakteru u posledicama pobune protiv Boga. Kada je stvorio čoveka, Bog ga je postavio da upravlja Zemljom i svim živim stvorenjima. Sve dok je Adam bio odan Nebu, cela priroda mu je bila podređena. Ali, kada se pobunio protiv Božjeg zakona, podložna stvorenja pobunila su se protiv njegove vlasti. Na taj način Gospod, u svojoj velikoj milosti, prikazao je čoveku svetost svoga Zakona i naveo ga da na temelju svog iskustva ustanovi koliko je opasno ako ga, i u najmanjoj meri, zanemari.

Život ispunjen teškim radom i brigama, koji je postao čovekova sudbina, bio mu je određen iz ljubavi. Bila je to disciplinska mera koja je postala neophodna zbog greha, da bi se suzbilo popuštanje prohtevima i strastima, da bi se razvila navika vladanja sobom. Bio je to deo Božjeg velikog plana po kome je trebalo da se čovek vrati iz ponora propasti i pokvarenosti, u koji je upao zbog greha.

Opomena, upućena našim praroditeljima: „Jer u koji dan okusiš s njega, umrećeš“ (1. Mojsijeva 2,17), nije značila da moraju umreti istoga dana kada okuse zabranjeno voće. Međutim, toga dana biće im izrečena neopoziva presuda. Besmrtnost im je bila obećana pod uslovom da ostanu poslušni; prestupom će izgubiti večni život. Tog dana biće osuđeni na smrt.

Da bi osigurao svoje večno postojanje, čovek je morao da nastavi da jede plodove sa drveta života. Kada mu je to bilo uskraćeno, čovekova životna snaga postepeno je opadala, sve dok mu se život nije ugasio. Sotona je planirao da svojom neposlušnošću izazove Božje nezadovoljstvo i da onda, ukoliko ne bude dobio oprostjenje, čemu se nadao, nastavi da jede plodove sa drveta života i tako večno produži postojanje greha i bede. Međutim, posle čovekovog pada, sveti anđeli odmah su dobili naredbu da čuvaju pristup drvetu života. Oko tih anđela leljali su se zraci svetlosti u obliku blistavog mača. Nijednom pripadniku Adamove porodice nije bilo dozvoljeno da pređe tu prepreku i da se nahrani životodavnim plodovima; zato i nema besmrtnih grešnika.

Poplava zla posle prestupa naših praroditelja, u očima mnogih ljudi je strašna posledica za tako mali greh, pa zato sumnjaju u mudrost i pravednost Božjih postupaka prema ljudima. Ali, kada bi malo dublje razmotrili ovo pitanje, shvatili bi svoju zabludu. Bog je stvorio čoveka po svom obličju, kao biće slobodno od greha. Zemlju je trebalo da nasele stanovnici malo niži od anđela; ali se njihova odanost morala ispitati; jer Bog nije mogao da dozvoli da svet bude naseljen bićima koja odbacuju Njegov zakon. Ali, u svojoj velikoj milosti, Bog nije Adama stavio na tešku probu. I upravo zato što je zabrana bila tako mala, greh je postao izrazito veliki. Ako Adam nije mogao da podnese najmanju probu, ne bi izdržao ni veće iskušenje da mu je bila poverena neka veća odgovornost!

Da je neka veća proba bila određena Adamu, tada bi se oni čija su srca sklona zlu izgovarali govoreći: „To što ja činim je beznačajno, Bog ne obraća pažnju na sitnice!“ Zato bi stalno bilo

prestupa u onome što ljudi smatraju nevažnim i što među njima prolazi bez kazne. Međutim, Gospod je jasno pokazao da Ga vređa svaki greh, bez obzira na to koliki je.

Evi je njena neposlušnost Bogu izgledala kao beznačajno delo, kada je okusila plod sa zabranjenog drveta i nagovorila i muža na prestup; ali njihov greh je uklonio prepreke zlu koje je preplavilo svet. Ko bi u trenutku iskušenja, mogao znati kakve će užasne posledice izazvati jedan jedini pogrešni korak?

Mnogi među onima koji govore da Božji zakon ne obavezuje čoveka, uporno dokazuju da se Njegovi propisi uopšte ne mogu poštovati. Ali, ako je to istina, zašto je Adam morao da bude kažnjen za prestup? Greh naših praroditelja doneo je krivicu i žalost na svet, i da nije bilo Božje dobrote i milosti, ljudski rod utonuo bi u beznadežno očajanje. Neka se niko ne vara. „Plata za greh je smrt!“ (Rimljanima 6,23) Božji zakon se ništa više ne može nekažnjeno prestupati sada, nego u vreme kada je presuda bila izrečena praocu ljudskog roda! Adam i Eva posle svoga greha više nisu mogli da ostanu u Edemu. Skrušeno su preklinjali da ostanu u domu svoje bezazlenosti i radosti. Priznavali su da nemaju nikakvog prava na to srećno boravište i zaklinjali se da će ubuduće biti savršeno poslušni Bogu. Međutim, rečeno im je da je njihova priroda postala izopačena grehom; da su umanjili svoju snagu da se odupru zlu i tako omogućili sotoni da im mnogo lakše pristupa. U svojoj bezazlenosti popustili su iskušenju; i sada, svesni svoje krivice, imaće još manje snage da sačuvaju svoju čestitost.

Pokorno i sa neizrecivom žalošću pozdravili su se sa svojim prekrasnim domom i krenuli da žive na zemlji na kojoj je počivalo prokletstvo greha. Atmosfera, nekada tako blaga i ujednačena, postala je sada podložna velikim promenama, pa ih je Gospod milostivo ogrnuo odećom od kože kao zaštitom od preterane vrućine i hladnoće.

Dok su u uvelom cveću i opalom lišću gledali prve znake raspadanja, Adam i njegova saputnica plakali su nad njima mnogo iskrenije nego što ljudi danas plaču nad svojim mrtvima. Smrt slabog, nežnog cveća zaista je bila uzrok žalosti; ali, kada je dostojanstveno drveće počelo da odbacuje svoje lišće, taj prizor ih je živo podsetio na ozbiljnu činjenicu da je smrt sudbina svakog živog stvora.

Edemski vrt ostao je na Zemlji još dugo pošto je čovek bio odvojen od njegovih prijatnih staza. Grešnom rodu je još dugo bilo dozvoljeno da posmatra dom svoje bezazlenosti, u koji su mu pristup branili anđeoski stražari. Na vratima Raja, koja su čuvali heruvimi, pokazivala se Božja slava. Tu je dolazio Adam sa svojim sinovima da se moli Bogu. Tu je obnavljao svoj zavet poslušnosti Zakonu čije mu je kršenje donelo izgnanstvo iz Edema. Kada je poplava bezakonja preplavila svet i ljudska pokvarenost izazvala uništenje vodama Potopa, Ruka koja je zasadila Edem povukla ga je sa Zemlje. Ali, prilikom konačnog obnavljanja, kada će nastati „novo nebo i nova zemlja“ (Otkrivenje 21,1), on će biti vraćen još slavnije ukrašen nego u početku.

Tada će oni koji su održali Božje zapovesti puni besmrtne snage zastajati pod drvetom života, a stanovnici bezgrešnih svetova u tom vrtu za uživanje u toku beskrajnih vekova imaće uzorak savršenog dela Božjeg stvaranja, netaknutog prokletstvom greha - uzorak onoga što bi postala cela Zemlja da je čovek ispunio slavni Stvoriteljev plan.

4. PLAN OTKUPLJENJA

Čovekov pad je ispunio žalošću celo Nebo. Svet koji je Bog stvorio bio je obeležen prokletstvom greha i nastanjen bićima osuđenim na bedu i smrt. Izgledalo je da nema pomoći onima koji su prekršili Zakon. Anđeli su prestali da pevaju svoje pesme hvale. Svim nebeskim dvorovima zavlada je žalost zbog propasti koju je izazvao greh.

Božji Sin, slavni nebeski Zapovednik, bio je potresen sažaljenjem prema palom rodu. Njegovo srce ispunilo se beskrajnim saučešćem kada su vapaji izgubljenog sveta doprli do Njega. Božanska ljubav, međutim, već je imala pripremljen plan prema kojem je čovek mogao da se spase. Prekršeni Božji zakon zahtevao je život grešnika. U celom svemiru postojalo je samo jedno Biće koje je umesto čoveka moglo da zadovolji zahteve Zakona. Pošto je Božji zakon isto tako svet kao i sam Bog, samo je neko jednak Bogu mogao da okaje prestup Zakona. Niko osim Hrista nije mogao da izbavi čoveka od osude Zakona i da ga ponovo dovede u sklad s Nebom. Zato je Hristos trebalo da preuzme krivicu i sramotu greha - greha koji je toliko mrzak svetom Bogu da je morao da razdvoji Oca od Njegovog Sina. Hristos je trebalo da se spusti do dubina poniženja da bi izbavio izgubljeni rod.

Pred svojim Ocem On se vatreno zauzeo za grešnika, dok su nebeske vojske očekivale ishod razgovora s neopisivom zainteresovanošću. Ovo nedokučivo pregovaranje dugo je trajalo - taj „savet mira“ (Zaharija 6,13) za grešne sinove ljudske. Plan spasenja bio je sačinjen mnogo pre stvaranja Zemlje; naime, Hristos je „Jagnje, koje je zaklano od postanja sveta“ (Otkrivenje 13,8); međutim, čak se i Vladar svemira morao boriti sam sa sobom da dozvoli da Njegov Sin umre za grešni rod. Ipak, „Bogu je tako omileo svet da je i Sina svojega jedinorodnoga dao da nijedan koji ga veruje ne pogine nego da ima život večni“. (Jovan 3,16) O, tajno otkupljenja! O, tajno Božje ljubavi prema svetu koji Ga nije voleo! Ko može saznati dubine te ljubavi koja „nadmašuje znanje“? U toku beskrajnih vekova besmrtni umovi pokušavaće da shvate tajnu te neshvatljive ljubavi, diviće joj se i iskazivaće joj poštovanje.

Bog je trebalo da se pokaže u Hristu i da „svet pomiri sa sobom“. (2. Korinćanima 5,19) Čovek je postao toliko unižen grehom da više nije mogao lično da uspostavi sklad sa Onim koji je po svojoj prirodi čist i dobar. Ali Hristos, pošto otkupi čoveka od osude Zakona, mogao je da mu udahne božansku snagu koja će se sjediniti s njegovim ljudskim naporima. I tako će, pokajavši se pred Bogom, verujući u Hrista, grešni Adamovi potomci opet moći da postanu „sinovi Božji“. (1. Jovanova 3,2)

Plan, jedini koji je čoveku mogao da osigura spasenje, zahtevao je da celo Nebo učestvuje u Njegovoj beskrajnoj žrtvi. Anđeli se nisu mogli radovati kada im je Hristos objavio plan spasenja, jer su videli da će čovekovo spasenje tražiti od njihovog voljenog Zapovednika da pretrpi neizrecive patnje. Obuzeti bolom i čuđenjem, slušali su Njegove reči kako će morati da se odrekne nebeske čistote i mira, njegove radosti i slave i besmrtnog života, i da se suoči s pokvarenošću na Zemlji, da izdrži bol, sramotu i smrt. Moraće da stane između grešnika i kazne za greh; iako će ga samo mali broj među ljudima prihvatiti kao Božjeg Sina. Moraće da napusti svoj visoki položaj Veličanstva Neba, da se ponizi i pojavi na Zemlji u obliku čoveka, i da se na temelju svog iskustva upozna s tugom i iskušenjima s kojima će i čovek morati da se suoči. Sve će to biti neophodno da bi mogao da pomogne onima koji će biti kušani (Jevrejima 2,18). Kada se Njegova misija kao Učitelja bude završila, biće predan u ruke zlih ljudi da pretrpi sve uvrede i sva mučenja kojima će ga oni, po sotoninom nagovoru, podvrgnuti. Umreće najsurevijom smrću, da bude podignut između neba i

Zemlje kao grešnik koji je zaslužio kaznu. Moraće da prođe kroz dugu agoniju, tako strašnu da je ni anđeli neće moći gledati, već će velom zaklanjati svoje lice da je ne vide. Moraće da izdrži duševne patnje kada Otac bude okrenuo svoje lice od Njega, dok krivica za prestup - breme greha celoga sveta - bude počivala na Njemu.

Anđeli su se bacili pred noge svog Zapovednika i ponudili sebe kao žrtvu za čoveka. Ali, život anđela ne bi mogao da plati dug; samo je Onaj koji je stvorio čoveka mogao da ga otkupi. Ipak, i anđeli će učestvovati u planu otkupljenja. Hristos je trebalo da postane „umanjen malim čim od anđela... za smrt što podnese“. (Jevrejima 2,9) Kada bude uzeo čovekovu prirodu, Njegova snaga neće biti jednaka njihovoj i oni će morati da Mu služe, da Ga jačaju i teše u Njegovim patnjama. Trebalo je da postanu službeni duhovi, poslani da posluže onima koji će naslediti spasenje (Jevrejima 1,14), da štite podanike milosti od sile zlih anđela i od tame kojom će sotona neprestano pokušavati da ih obavije.

Kada anđeli budu posmatrali agoniju i poniženje svoga Gospoda, biće obuzeti bolom i negodovanjem i požeće da Ga izbave od Njegovih ubica; ali neće smeti da se umešaju niti da spreče ono što će gledati. Planom otkupljenja bilo je, naime, predviđeno da će se pokvareni ljudi rugati Hristu i da će Ga zlostavljati, a i On lično je na sve to pristao kada je postao čovekov Otkupitelj.

Hristos je jamčio anđelima da će svojom smrću otkupiti mnoge i da će uništiti onoga koji ima „državu smrti“. On će vratiti carstvo koje je čovek prestupom izgubio, da bi ga otkupljeni mogli naslediti s Njime i u njemu večno nastaviti. Greha i grešnika više neće biti i nikada više neće narušavati mir na Nebu ili na Zemlji. Pozvao je anđeoske čete da se slože s planom koji je prihvatio Njegov Otac i da se raduju što će se Njegovom smrću grešni čovek pomiriti s Bogom.

A onda je radost, neizreciva radost, ispunila Nebo. Slava i blaženstvo otkupljenog sveta bacili su u zasenak čak i muke i žrtvu Kneza života. Nebeskim dvorovima odjeknuli su prvi akordi pesme koja će se zaoriti i iznad vitlejemskih brežuljaka: „Slava na visini Bogu, i na Zemlji mir, među ljudima dobra volja!“ (Luka 2,14) S dubljom radošću od one koja ih je obuzimala prilikom stvaranja novoga sveta, „pevahu zajedno zvezde jutarnje i svi sinovi Božji klikovahu“. (O Jovu 38,7)

Čoveku je otkupljenje prvi put bilo nagovešteno u presudi koja je bila izrečena sotoni u vrtu. Gospod je objavio: „I još mećem neprijateljstvo između tebe i žene i između semena tvojega i semena njezina; ono će ti na glavu stajati, a ti ćeš ga u petu ujedati!“ (1. Mojsijeva 3,15) Ova presuda, izrečena u prisutnosti naših praroditelja, njima je zvučala kao obećanje. Iako je najavljivala rat između čoveka i sotone, objavljivala je da će sila velikog neprijatelja konačno biti slomljena. Adam i Eva su kao zločinci stajali pred pravednim Sudijom, očekujući kaznu koju su svojim prestupom zaslužili; ali, pre nego što im je bilo šta rečeno o životu punom teških napora i muka koji će im pasti u deo, ili o naredbi da se moraju vratiti u prah, saslušali su reči koje su im rasplamsale nadu. Iako će morati da pate pod vlašću svog moćnog protivnika, mogu se nadati konačnoj pobedi.

Kada je sotona čuo da između njega i žene, između njenog i njegovog potomstva treba da vlada neprijateljstvo, shvatio je da će njegovo delo izopačavanja ljudske prirode biti ometano; da će na neki način čovek biti osposobljen da se odupre njegovoj sili. Ipak, kada je plan spasenja bio potpunije objavljen, sotona se sa svojim anđelima počeo radovati što će, izazvavši čovekov pad, uspeti da skinje Božjeg Sina s Njegovog uzvišenog položaja. On je objavio da su se njegovi planovi do tada uspešno ostvarivali na Zemlji i da će zato, kada Hristos bude uzeo ljudsku prirodu, dobiti priliku da i Njega savlada i tako spreči iskupljenje grešnoga roda. Nebeski anđeli su našim praroditeljima potpunije prikazali plan za njihovo spasenje. Adamu i njegovoj saputnici bilo je garantovano da uprkos njihovom velikom grehu neće biti prepušteni sotoninoj vlasti. Božji Sin je

odlučio da svojim životom okaje njihov prestup. Biće im ponuđeno vreme milosti i oni će, ukoliko se pokaju i veruju u Hrista, ponovo moći da postanu Božja deca.

Žrtva, koja je prinesena zbog njihovog prestupa, prikazala je Adamu i Evi svetu prirodu Božjeg zakona; i oni su uvideli, kao nikada do tada, snagu greha i njegove strašne posledice. Mučeni grižom savesti i strepnjom usrdno su preklinjali da kazna ne zadesi Onoga čija je ljubav bila izvor sve njihove radosti; neka radije padne na njih i na njihovo potomstvo.

Pošto je Božji zakon, kako im je bilo rečeno, temelj Njegove vladavine i na Nebu i na Zemlji, čak ni život anđela ne bi mogao da bude prihvaćen kao žrtva za njihov prestup. Nijedan zakonski propis neće biti ukinut ili promenjen da se izađe u susret čoveku u njegovom grešnom stanju i da jedino Božji Sin, koji je stvorio čoveka, može da obavi delo pomirenja za njega. Isto onako kao što je Adamov prestup doneo nesreću i smrt, tako i Hristova žrtva može da donese život i besmrtnost.

Ne samo čovek, već i cela Zemlja koja je zbog greha potpala pod vlast nečastivoga mora da se obnovi planom otkupljenja. Prilikom stvaranja, Adamu je bila poverena uprava nad Zemljom. Međutim, popustivši iskušenju, on je došao pod vlast sotone. „Jer koga ko nadvlada, onaj mu i robuje!“ (2. Petrova 2,19) Kada je čovek postao sotonin zarobljenik, vlast koju je imao, prešla je na pobjednika. Tako je sotonina postao „bog sveta ovoga“. (2. Korinćanima 4,4) On je tako uzurpirao vlast nad Zemljom koja je prvobitno bila data Adamu. Međutim, kada svojom žrtvom bude platio kaznu za greh, Hristos će ne samo otkupiti čoveka, već mu vratiti i izgubljenju vlast. Sve što je prvi Adam izgubio, Drugi će vratiti. Prorok kaže: „A ti kulo stadi, steno kćeri sionskoj, tebi će doći, doći će prva vlast!“ (Mihej 4,8) I apostol Pavle ukazuje na buduće „izbavljenje tečevine na hvalu slave njegove“. (Efescima 1,14) Bog je stvorio Zemlju da bude boravište svetih, srećnih bića. Gospod „koji je saznao Zemlju i načinio je i utvrdio, nije je stvorio naprasno, nego je načinio da se na njoj nastava“. (Isaija 45,18) Ova namera će se ostvariti kada, obnovljena Božjom silom, oslobođena od greha i žalosti, ona postane večno boravište otkupljenih. „Pravednici će naslediti Zemlju i živeti na njoj dovek.“ (Psalam 37,29) „I više neće biti nikakve prokletinje, i presto Božji i Jagnjetov biće u njemu, i sluge njegove posluživaće ga.“ (Otkrivenje 22,3) Adam, dok je još bio bez greha, imao je prednost da otvoreno razgovara sa svojim Stvoriteljem; ali, greh je razdvojio Boga i čoveka i samo je Hristovo delo pomirenja moglo da premosti provaliju i omogući prenošenje blagoslova spasenja sa Neba na Zemlju. Čoveku će i dalje biti uskraćena prednost da se neposredno pokaže pred svojim Stvoriteljem, ali Bog će saobraćati s njim preko Hrista i anđela.

Na ovaj način Adamu su bili otkriveni važni događaji u istoriji čovečanstva, od vremena kada je božanska presuda bila izrečena u Edemu, preko Potopa, pa sve do Prvog dolaska Božjeg Sina. Bilo mu je pokazano da će mnogi, iako će Hristova žrtva biti dovoljna da spase celi svet, ipak izabrati život u grehu umesto da se pokaju i budu poslušni. Iz naraštaja u naraštaj zločini će se umnožavati i prokletstvo greha sve više pritiskivaće ljudski rod, životinje i celu Zemlju. Dani čovekovog veka skraćivaće se zbog njegovog grešnog života; njegov telesni rast i njegova izdržljivost će se smanjivati, a isto će se događati i sa njegovom moralnom i intelektualnom snagom, sve dok svet ne bude pun bede svih vrsta. Zbog popuštanja prohtevima i strastima, ljudi će postati nesposobni da cene velike istine plana otkupljenja. Ipak Hristos, veran nameri s kojom je napustio Nebo, nastaviće da se zanima za ljude i da ih poziva da svoje slabosti i nedostatke sakriju u Njemu. On će zadovoljavati potrebe svih onih koji u veri budu dolazili k Njemu. I uvek će biti bar nekoliko onih koji će sačuvati znanje o Bogu i ostati neokaljani usred sveopšteg bezakonja.

Bog je odredio da prinošenje žrtava služi čoveku kao stalni podsetnik, kao pokajničko priznanje njegovih greha, ali i kao način da izrazi svoju veru u obećanog Otkupitelja. Grešnom ljudskom rodu žrtve su trebalo da živo predoče svečanu istinu da je greh prouzrokovao smrt. Za Adama je

prinošenje prve žrtve predstavljalo vrlo bolan obred. Njegova ruka se morala podići da uzme život koji je samo Bog mogao dati. Tada je prvi put uopšte prisustvovao smrti, a znao je da ni čovek ni životinja nikada ne bi umirali da je ostao poslušan Bogu. Dok je ubijao nevinu žrtvu, drhtao je na pomisao da će njegov greh morati da prolije krv neokaljanog Božjeg Jagnjeta. Taj prizor mu je pružio dublje i življe shvatanje o veličini njegovog prestupa, koji ništa neće moći okajati osim smrti dragog Božjeg Sina. Divio se beskrajnoj dobroti koja će dati takvu otkupninu da spase krivca. Zvezda nade obasjala je mračnu i strašnu budućnost i oslobodila je njenog krajnjeg očaja.

Međutim, plan otkupljenja imao je i širu i dublju nameru nego što je samo spasenje čoveka. Hristos nije samo zbog toga došao na Zemlju; nije došao samo zato da bi stanovnici ovog malog sveta mogli da poštuju Božji zakon onako kako on to zaslužuje, već i da pred celim svemirom opravda Božji karakter. Na ovu posledicu svoje velike Žrtve - na njen uticaj na stanovnike drugih svetova, kao i na čoveka - Spasitelj je mislio kada je neposredno pre svog raspeća rekao: „Sada je sud ovome svetu, sada će biti isteran knez ovoga sveta napolje. I kada ja budem podignut od zemlje, sve ću privući k sebi!“ (Jovan 12,31.32) Hristovo delo umiranja za spasenje čoveka neće učiniti samo da Nebo postane pristupačno čoveku, već će i pred očima celog svemira opravdati Boga i Njegovog Sina zbog Njihovog postupanja prema sotoninoj pobuni. Ono će potvrditi trajnost Božjeg zakona i pokazati prirodu i posledice greha.

Od samog početka velika borba vođena je oko Božjeg zakona. Sotona se trudio da dokaže da je Bog nepravedan, da je Njegov zakon nesavršen i da interesi celog svemira zahtevaju da bude izmenjen. Napadajući Zakon, želeo je da potkopa autoritet njegovog Autora. Ova borba trebalo je da pokaže da li su Božje uredbе nesavršene i podložne promenama ili savršene i nepromenljive.

Kada je bio izbačen sa Neba, sotona je odlučio da Zemlja postane njegovo carstvo. Kada je iskušao i savladao Adama i Evu pomislio je da je stekao vlasništvo nad ovim svetom, jer su ga njegovi stanovnici, tako je tvrdio, izabrali za svog vladara. Tvrdio je da grešnik nikako ne može dobiti oprostjenje, da su zbog toga pripadnici grešnog ljudskog roda njegovi legalni podanici i da svet pripada njemu. Međutim, Bog je dao svog dragog Sina - koji je bio jednak Njemu - da pretrpi kaznu za prestup, i na taj način stvorio mogućnost da ljudi ponovo zadobiju Njegovu naklonost i pravo da se vrate u svoj edemski dom. Hristos se zauzeo da otkupi čoveka i da izbavi svet iz sotoninog zagrljaja. Velika borba je započela na Nebu i morala je da se odluči u istom svetu, na istom tlu, koje je sotona proglasio svojim.

Celi svemir se čudio što se Hristos ponizio da spase grešnog čoveka. Što se Onaj koji je, nadzirući sve, prelazio sa zvezde na zvezdu, iz sveta u svet, svojim Proviđenjem zadovoljavajući potrebe svih vrsta živih stvorenja u prostranom delu svoga stvaranja - što se On ponizio da ostavi svoju slavu i uzme ljudsku prirodu, predstavljalo je tajnu koju su bezgrešni stanovnici drugih svetova želeli da shvate. Kada se Hristos pojavio u našem svetu u obliku čoveka, svi su bili najdublje zainteresovani da Ga prate dok je prolazio, korak po korak, okrvavljenim putem od štalice do Golgote. Nebo je beležilo uvrede i poruge koje je primao, i znalo da se sve to događalo na sotonin podsticaj. Zapažali su i razvijanje uticaja suprotstavljenih sila; kako sotona stalno nameće tamu, žalost i patnje ljudskom rodu i kako mu se Hristos suprotstavlja. Posmatrali su kako bitka između dobra i zla postaje sve oštrija, i kada je Hristos na kraju svoje agonije na krstu uzviknuo: „Svrši se!“ (Jovan 19,30) pobedonosni uzvik odjeknuo je svim svetovima i samim Nebom. Veliki sukob koji je tako dugo trajao u ovom svetu, sada je bio odlučan i Hristos je pobedio. Njegova smrt odgovorila je na pitanje da li Otac i Sin imaju dovoljno ljubavi prema čoveku da pokažu samoodricanje i duh požrtvovanja. Sotona je pokazao svoj pravi karakter kao varalica i ubica. Videli su da bi se isti duh, koji je vladao sinovima ljudskim koji su bili u njegovoj vlasti, pokazao i kada bi mu bilo dozvoljeno

da upravlja nebeskim silama. Zato je verni svemir jednoglasno izrazio svoju odanost Božjoj vladavini.

Da je Zakon mogao da se promeni, čovek bi mogao da se spase i bez Hristove žrtve; ali, činjenica da je bilo neophodno da Hristos žrtvuje svoj život za grešni ljudski rod dokazuje da Božji zakon nije mogao osloboditi grešnika svojih zahteva. Pokazalo se da je plata za greh smrt. Kada je Hristos umro, uništenje sotone je postalo sigurno. Međutim, da je Zakon bio ukinut na krstu, kao što mnogi tvrde, onda bi dragi Božji Sin pretrpeo agoniju i smrt na krstu samo zato da pruži sotoni upravo ono što je on tražio; tada bi knez tame pobedio, njegove optužbe protiv božanske vladavine bile bi potvrđene. Ali, već sama činjenica da je Hristos podneo kaznu za čovekove prestupe svim stvorenim bićima je predstavljala moćan dokaz da je Zakon nepromenljiv; da je Bog pravedan, milostiv i spreman na samoodricanje; i da se beskrajna pravednost i milost sjedinjuju u primeni Njegove vlasti.